Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

23 päivänä tammikuuta 2014*

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen — Palvelujen tarjoamisen vapaus — Pääomien vapaa liikkuvuus — Tulovero — Eläkesäästöjen yhteydessä maksetut maksut — Verovähennys, joka on sovellettavissa vain samaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin laitoksiin tai rahastoihin suoritettaviin maksuihin — Verojärjestelmän johdonmukaisuus — Verovalvonnan tehokkuus

Asiassa C-296/12,

jossa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 14.6.2012,

Euroopan komissio, asiamiehinään R. Lyal ja W. Roels,

kantajana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehinään J.-C. Halleux ja M. Jacobs,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Juhász sekä tuomarit D. Šváby ja C. Vajda (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se on ottanut käyttöön ja pitänyt voimassa eläkesäästöihin maksettavien maksujen verovähennyksen, siltä osin kuin vähennystä sovelletaan vain Belgiaan sijoittautuneihin laitoksiin ja rahastoihin suoritettaviin maksuihin.

Belgian oikeus

2 Vuoden 1992 tuloverolain (Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992) 34 §:n 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Eläkkeet, elinkorot ja niiden sijaan tulevat suoritukset kattavat maksuvelvollisesta, edunsaajasta, luokittelusta sekä määrittämis- ja myöntämistavoista riippumatta

– –

3° 145/8 §:n mukaisesti kerrytetystä eläkesäästöstä saatavat tulot.

2. Eläkesäästöstä saatavia tuloja ovat

1° säästö yhteiselle tai yksityiselle säästötilille;

2° eläkkeet, elinkorot, pääomat ja säästövakuutuksen takaisinostoarvo

– –

3. Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun säästön verotettava määrä on rahamäärä, joka vastaa verovähennystä varten huomioon otettavien, säästötilille maksettujen nettosummien kokonaismäärää korotettuna 4,75 prosentin vuotuisella korolla.

– –”

3 Vuoden 1992 tuloverolain 39 §:n 2 momentin 3 kohdassa säädetään, että eläkkeet, täydentävät eläkkeet, elinkorot, pääomat, säästöt ja takaisinostoarvot vapautetaan verosta, jos ne ovat seurausta säästötilistä tai säästövakuutuksesta, joita varten ei ole myönnetty tämän lain 145/1 §:n 5 kohdassa säädettyä verovähennystä.

4 Vuoden 1992 tuloverolain 145/1 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Jäljempänä 145/2–145/16 §:ssä säädetyin rajoituksin ja edellytyksin myönnetään verovähennys, joka lasketaan seuraavien kulujen perusteella – –:

– –

5° eläkesäästöihin suoritettavat maksut;

– –”

5 Vuoden 1992 tuloverolain 145/8 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Eläkesäästön yhteydessä 145/1 §:n 5 kohdan mukaisesti suoritettavaa vähennystä varten otetaan huomioon rahamäärät, jotka on maksettu lopullisesti Belgiassa

1° joko yhteisen säästötilin kerryttämistä

2° tai yksityisen säästötilin kerryttämistä varten

3° tai säästövakuutuksen vakuutusmaksuina.”

6 Vuoden 1992 tuloverolain 145/11 §:ssä säädetään, että tämän lain 145/16 §:n mukaisesti hyväksytyn eläkerahaston hallinnointiyhtiön on käytettävä tämän rahaston varat ja näiden varojen tuotot, joista vähennetään kulut, yksinomaan kyseisessä 145/11 §:ssä tarkoitettuihin sijoituskohteisiin siinä vahvistettujen rajojen mukaisesti.

7 Kyseisen lain 145/12 ja 145/13 §:n mukaan 145/11 §:n säännöksiä sovelletaan myös yksityisiin säästötileihin ja säästövakuutuksiin.

8 Vuoden 1992 tuloverolain 145/15 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Vain 56 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla laitoksilla on lupa perustaa yhteisiä tai yksityisiä säästötilejä. Kuningas voi ministerineuvoston käsittelyn perusteella tekemällään päätöksellä myöntää määrittelemiensä edellytysten mukaisesti tämän luvan Belgian oikeuden mukaisesti perustetuille pörssiyhtiöille.

Säästövakuutussopimuksia voivat tehdä ainoastaan sellaiset vakuutusyritykset, jotka harjoittavat henkivakuutustoimintaa vakuutusyritysten valvonnasta 9.7.1975 annetun lain (Wet betreffende de controle der verzekeringsondernemingen) mukaisella tavalla.”

9 Vuoden 1992 tuloverolain 145/16 §:n 1 kohdassa määritellään yhteinen säästötili siten, että se muodostuu valtiovarainministerin kuninkaan päätöksellä vahvistetuin edellytyksin hyväksymien eläkerahastojen osuuksista, joilla kerrytetään säästöjä, jotka ovat käytettävissä tietyn eliniän saavuttamisen tapauksessa tai kuoleman tapauksessa.

10 Vuoden 1992 tuloverolain täytäntöönpanosta annetun kuninkaan asetuksen (jäljempänä täytäntöönpanoasetus) 63/5 §:n 1 momentissa säädetään, että vuoden 1992 tuloverolain 145/15 §:ssä tarkoitettujen laitosten ja yritysten on jokaista sellaista kalenterivuotta seuraavien kahden kuukauden kuluessa, jonka aikana eläkesäästöihin on suoritettu maksuja, toimitettava veroviranomaiselle jäljennös jokaiselle säästötilin haltijalle tai säästövakuutuksen ottajalle antamastaan todistuksesta.

11 Täytäntöönpanoasetuksen 63/6 §:n 1 momentissa ilmoitetaan, mitä asiakirjoja hallinnointiyhtiön on esitettävä tukeakseen hakemusta, jossa belgialaiselle sijoitusrahastolle haetaan lupaa toimia eläkerahaston ominaisuudessa. Saman pykälän 2 momentissa asetetaan tällaiselle hallinnointiyhtiölle velvollisuus ilmoittaa valtiovarainministerille näihin asiakirjoihin tehtävistä muutoksista ja toimittaa sille tilinpäätökset.

12 Täytäntöönpanoasetuksen 63/7 §:n mukaan vuoden 1992 tuloverolain 145/11 §:ssä tarkoitettujen edellytysten noudattaminen voidaan todeta sen perusteella, onko hallinnointiyhtiö toimittanut valtiovarainministerille viimeistään kuukauden kuluessa jokaisen kalenterivuosineljänneksen päättymisestä eläkerahaston toimiluvan myöntämisen jälkeen asiakirjat, joista käy yksityiskohtaisesti ilmi rahaston tilanne kalenterivuosineljänneksen jokaisen kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

13 Täytäntöönpanoasetuksen 63/8 §:ssä täsmennetään, missä olosuhteissa eläkerahaston toimilupa voidaan peruuttaa.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

14 Komissio osoitti 18.10.2006 Belgian kuningaskunnalle virallisen huomautuksen, jossa se kehotti tätä esittämään huomautuksensa eläkesäästöihin suoritettujen maksujen verovähennystä koskevan Belgian lainsäädännön tiettyjen säännösten yhteensopivuudesta EY:n perustamissopimuksen ja Euroopan talousalueesta 2.5.1992 tehdyn sopimuksen (EYVL 1994, L 1, s. 3) kanssa. Tämä jäsenvaltio vastasi kirjeeseen 8.2.2007.

15 Komissio lähetti 22.3.2010 päivätyllä kirjeellä Belgian kuningaskunnalle perustellun lausunnon, jossa se katsoi, ettei tämä jäsenvaltio ole noudattanut SEUT 56 ja SEUT 63 artiklan ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 31 ja 40 artiklan mukaisia velvoitteitaan, ja kehotti tätä jäsenvaltiota toteuttamaan tämän lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahdessa kuukaudessa lausunnon vastaanottamisesta.

16 Koska komissio ei ollut tyytyväinen Belgian kuningaskunnan mainittuun lausuntoon 13.7.2010 antamaan vastaukseen, se nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Asianosaisten lausumat

17 Komissio katsoo yhtäältä, että säästöeläkerahastojen hallinnointi on SEUT 56 artiklassa tarkoitettu palvelu. Se katsoo, että sillä seikalla, että tällaisiin rahastoihin suoritettavat maksut saadaan vähentää verotuksessa vain, jos ne maksetaan Belgiaan sijoittautuneisiin rahalaitoksiin, rajoitetaan palveluiden tarjoamisen vapautta sekä tällaisen palvelun vastaanottajan kannalta että sellaisten palveluntarjoajien kannalta, jotka eivät ole sijoittautuneet Belgian alueelle.

18 Toisaalta sekä yksityiselle tai yhteiselle säästötilille tehdyt talletukset että henkivakuutuksen vakuutusmaksujen maksaminen ovat SEUT 63 artiklassa tarkoitettuja pääomanliikkeitä. Komission mukaan pääomien vapaata liikkumista rajoitetaan, kun näille talletuksille ja maksuille myönnetään verovähennys vain silloin, kun ne tehdään Belgiaan sijoittautuneisiin laitoksiin, koska belgialaiset tallettajat ja vakuutuksenottajat voivat tästä syystä luopua eläkesäästömaksuista laitoksiin, jotka eivät ole sijoittautuneet Belgian alueelle.

19 Komission mukaan mainittuja rajoituksia ei voida oikeuttaa tarpeella taata Belgian verojärjestelmän johdonmukaisuus. Tältä osin se katsoo, että asiassa C-150/04, komissio vastaan Tanska, 30.1.2007 annetussa tuomiossa (Kok., s. I-1163) on jo hylätty väite, jonka mukaan kansalliset säännökset ovat symmetriset siltä osin kuin niissä vapautetaan maksetut etuudet verosta sillä edellytyksellä, että niihin liittyvien talletusten ja vakuutusmaksujen maksamisen yhteydessä ei ole myönnetty verovähennystä.

20 Lisäksi komissio katsoo, ettei Belgian kuningaskunta ole onnistunut täyttämään verotuksen johdonmukaisuuden vaatimusta muiden jäsenvaltioiden kanssa tekemiensä kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten yhteydessä, koska suuressa osassa niistä myönnetään edunsaajan asuinvaltiolle toimivalta verottaa eläkkeitä ja muita vastaavia tuloja. Sopimuksissa, joissa tämä toimivalta myönnetään valtiolle, josta mainitut tulot ovat peräisin, ei kyseessä olevia rajoituksia voida perustella verotuksen johdonmukaisuuden vaatimuksella, koska tämä valtio voisi verottaa verovelvolliselle maksettuja etuuksia, vaikka verovelvollinen asettautuu toiseen sopimusvaltioon.

21 Eläkesäästöihin sijoittavien kansalaisten suojaamista koskevasta oikeuttamisperusteesta komissio katsoo, että sijoitetut varat voidaan turvata, ilman, että on tarpeellista vaatia, että maksut ja vakuutusmaksut maksetaan vain Belgiaan sijoittautuneisiin laitoksiin tai rahastoihin, koska myös muihin jäsenvaltioihin asettautuneet rahalaitokset kykenevät noudattamaan Belgian lainsäädännössä investointien, toimilupien

ja kertomusten laatimisen alalla säädettyjä velvollisuuksia. Myös kertomusten laatimista koskevan velvollisuuden noudattamista on komission mukaan mahdollista valvoa, koska näiden kertomusten esittäminen on edellytys laitokselle tai rahastolle myönnetyn toimiluvan saamiselle ja sen voimassaolon jatkamiselle. Komissio katsoo, että Belgian kuningaskunta voi lisäksi vedota jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien ja välillisten verojen alalla 19.12.1977 annettuun neuvoston direktiiviin 77/799/ETY (EYVL L 336, s. 15), sellaisena kuin se on muutettuna 25.2.1992 annetulla neuvoston direktiivillä 92/12/EY (EYVL L 76, s. 1; jäljempänä direktiivi 77/799), saadakseen verovelvolliselta tietoja ja valvoakseen ulkomaista rahalaitosta.

22 Belgian kuningaskunta myöntää, että kyseessä olevalla belgialaisella eläkesäästöjärjestelmällä rajoitetaan palveluiden tarjoamisen vapautta ja pääomien vapaata liikkuvuutta. Se katsoo kuitenkin, että tällainen rajoitus voidaan oikeuttaa yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä.

23 Belgian kuningaskunta viittaa tältä osin ensimmäiseksi verojärjestelmän sisäiseen johdonmukaisuuteen ja katsoo, että Belgian eläkesäästöjärjestelmä on asiassa C-204/90, Bachmann, 28.1.1992 annetun tuomion (Kok., s. I-249, Kok. Ep. XII, s. I-1) ja asiassa C-300/90, komissio vastaan Belgia, 28.1.1992 annetun tuomion mukainen; niissä edellytetään muun muassa, että veroedun ja sitä vastaavan rasituksen välillä on olemassa välitön yhteys. Vaikka eläkesuorituksia lähtökohtaisesti verotetaan vuoden 1992 tuloverolain 34 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla, ne on sitä vastoin vapautettu verosta kyseisen lain 39 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla, jos eläkesäästötileille suoritettaville maksuille tai säästövakuutusmaksuille ei ole myönnetty tämän lain 145/1 §:n 5 kohdassa säädettyä verovähennystä, kuten asian laita on silloin, kun tällaisia tilejä ja säästövakuutuksia hallinnoivat laitokset, jotka eivät ole sijoittautuneet Belgiaan.

24 Belgian kuningaskunta katsoo lisäksi, että se on pyrkinyt takaamaan verotuksen johdonmukaisuuden kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten avulla myöntämällä lähtövaltiolle toimivallan verottaa eläkkeitä ja muita samankaltaisia tuloja, mutta se myöntää, ettei se ole kyennyt tähän tiettyjen jäsenvaltioiden kanssa tehdyissä sopimuksissa.

25 Toiseksi Belgian kuningaskunta vetoaa tehokkaan verovalvonnan tarpeellisuuteen. Se korostaa yhtäältä, että Belgian verohallinto voi valvoa verovähennyksen myöntämistä eläkesäästöjen yhteydessä maksettujen maksujen osalta ja varmistaa eläke-etuuksista maksettavan veron perimisen muun muassa täytäntöönpanoasetuksen 63/5 §:n nojalla, jossa säädetään rahalaitoksille ja eläkerahastoille kuuluvista velvollisuuksista, jotka koskevat verovelvollisille annetuista todistuksista verohallinnolle annettavaa tietoa.

26 Toisaalta Belgian kuningaskunta vetoaa säästäjien etujen suojaan, jolla pyritään takaamaan, että heille maksetaan heille kuuluva eläke. Belgian kuningaskunnan mukaan tämä suoja taataan tuloverolain 145/11 §:ssä ja täytäntöönpanoasetuksen 63/6–63/8 §:ssä, joissa säädetään muun muassa eläkerahastoiden toimilupien myöntämismenettelystä, tällaisen toimiluvan peruuttamisen mahdollisuudesta sekä sijoituksia ja kertomusten laatimista koskevista velvollisuuksista. Kyseinen jäsenvaltio katsoo, että tietojen vaihtamista jäsenvaltioiden välillä koskevissa unionin oikeuden säännöksissä säädetään raskaista ja hitaista menettelyistä, joilla ei siis taata, että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet laitokset ja rahastot noudattavat näitä velvollisuuksia.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

27 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan välitön verotus kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, mutta niiden on kuitenkin tätä toimivaltaansa käyttäessään noudatettava unionin oikeutta (ks. asia C-387/11, komissio v. Belgia, tuomio 25.10.2012, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

SEUT 56 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättäminen

28 Alustavana huomautuksena on todettava, että rahalaitosten ja vakuutusyhtiöiden – toimiluvan saaneen eläkerahaston hallinnointiyhtiöt mukaan lukien – suorittamat eläkesäästöihin liittyvät palvelut ovat SEUT 57 artiklassa tarkoitettuja palveluita. Tällaiset palvelut nimittäin kattavat suorituksia, joista tavallisesti maksetaan korvaus, jonka olennainen piirre on se, että se on kyseisten suoritusten taloudellinen vastike (ks. asia C-136/00, Danner, tuomio 3.10.2002, Kok., s. I-8147, 26 kohta).

29 On myös korostettava, että yhtenäismarkkinoiden näkökulmasta ja niiden tavoitteiden toteutumisen mahdollistamiseksi SEUT 56 artiklassa kielletään kaikkien sellaisten kansallisten säännösten soveltaminen, joiden vuoksi SEUT 57 artiklassa tarkoitettu palvelujen tarjoaminen jäsenvaltioiden välillä on vaikeampaa kuin niiden tarjoaminen pelkästään jäsenvaltion sisällä (ks. em. asia komissio v. Tanska, tuomion 38 kohta ja asia C-383/10, komissio v. Belgia, tuomio 6.6.2013, 42 kohta).

30 Käsiteltävässä asiassa Belgian kuningaskunta ei kiistä, että vuoden 1992 tuloverolain riidanalaisilla säännöksillä rajoitetaan palvelujen tarjoamisen vapautta.

31 Sillä seikalla, että eläkesäästöjen yhteydessä maksetut maksut oikeuttavat vuoden 1992 tuloverolain 145/1 §:n 5 kohdassa tarkoitettuun verovähennykseen vain, jos ne on maksettu Belgiaan asettautuneille rahalaitoksille, tehdään eläkesäästämisen yhteydessä palvelujen vapaa tarjoaminen muista jäsenvaltioista käsin vaikeammaksi kuin täysin Belgian kuningaskunnan sisällä. Tällainen eläkesäästöjärjestelmä on omiaan saamaan sekä belgialaiset verovelvolliset luopumaan yksityisen tai yhteisen säästötilin avaamisesta tai säästövakuutuksen ottamisesta muuhun jäsenvaltioon kuin Belgian kuningaskuntaan sijoittautuneissa rahoituslaitoksissa että nämä viimeksi mainitut luopumaan palveluidensa tarjoamisesta Belgian markkinoilla (ks. vastaavasti em. asia Danner, tuomion 31 kohta ja asia C-522/04, komissio v. Belgia, tuomio 5.7.2007, Kok., s. I-5701, 39 kohta).

32 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että kansalliset toimenpiteet, jotka voivat haitata EUT-sopimuksessa taattujen perusvapauksien käyttämistä tai tehdä näiden vapauksien käyttämisestä vähemmän houkuttelevaa, voidaan silti hyväksyä edellyttäen, että niillä on yleisen edun mukainen tavoite, että niillä voidaan taata tämän tavoitteen toteutuminen ja että niillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (ks. mm. em. asia komissio v. Belgia, tuomion 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Myös vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että kun kansalliset viranomaiset toteuttavat toimenpiteitä, jotka poikkeavat unionin oikeudessa vahvistetuista periaatteista, niiden on näytettävä kussakin yksittäistapauksessa toteen, että kyseinen edellytys täyttyy. Niiden oikeuttamisperusteiden tueksi, joihin jäsenvaltio voi vedota, on esitettävä kyseisen jäsenvaltion toteuttaman rajoittavan toimenpiteen soveltuvuutta ja oikeasuhteisuutta koskeva analyysi sekä täsmällisiä tietoja, joilla sen väitteitä voidaan tukea (ks. asia C-542/09, komissio v. Alankomaat, tuomio 14.6.2012, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Belgian kuningaskunta vetoaa ensimmäiseksi tarpeeseen säilyttää Belgian verojärjestelmän johdonmukaisuus, ja se viittaa riidanalaisen järjestelmän symmetriaan eli siihen, että säästöeläkkeestä saatavista tuloista kannetaan veroa, jos säästöeläkkeen yhteydessä suoritetut maksut ovat oikeuttaneet verovähennykseen, mutta ne on vapautettu verosta, jos tällaista vähennystä ei ole tehty.

35 Tähän liittyen unionin tuomioistuin on jo hyväksynyt sen, että tarpeella säilyttää verojärjestelmän johdonmukaisuus voidaan oikeuttaa EUT-sopimuksessa taattujen liikkumisvapauksien käytön rajoitus, mutta tämä tarve edellyttää, että veroetu on välittömässä yhteydessä sitä vastaavaan verorasitukseen (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 70 kohta ja asia C-350/11, Argenta Spaarbank, tuomio 4.7.2013, 41 ja 42 kohta).

36 Nyt käsiteltävässä asiassa pitää paikkansa, että verovähennys, jota säästöeläkkeen yhteydessä maksettuihin maksuihin voidaan soveltaa, on yhteydessä säästöeläkkeestä saatavien tulojen verotukseen. Vuoden 1992 tuloverolain 39 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla eläkkeet, täydentävät eläkkeet, elinkorot, pääomat, säästöt ja takaisinostoarvot vapautetaan verosta, jos ne ovat seurausta säästötilistä tai säästövakuutuksesta, joita varten ei ole myönnetty tämän lain 145/1 §:n 5 kohdassa säädettyä verovähennystä (ks. vastaavasti em. asia Bachmann, tuomion 21 kohta ja em. asia komissio v. Belgia, tuomio 28.1.1992, 14 kohta).

37 Kuten edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Tanska annetun tuomion 71 kohdassa on todettu sellaisesta järjestelmästä, jossa säädettiin samankaltaisesta yhteydestä eläkejärjestelyyn suoritettavien maksujen vähennyskelpoisuuden ja niitä vastaavien eläkkeiden verottamisen välillä, se seikka, joka mahdollisesti voi haitata Belgian kyseessä olevan järjestelmän johdonmukaisuutta, perustuu verovelvollisen asuinpaikan vaihdokseen eläkesäästöihin suoritettavien maksujen maksamishetken ja niitä vastaavien tulojen saamishetken välillä eikä niinkään siihen, että eläkesäästöjä hallinnoiva rahalaitos sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa.

38 Kun verovelvollinen, joka on sopinut eläkesäästöistä Belgiassa sijaitsevan rahalaitoksen kanssa, saa verovähennyksen näiden eläkesäästöjen puitteissa maksamistaan maksuista ja muuttaa sittemmin ennen näistä eläkesäästöistä maksettujen tulojen maksamisajankohtaa asumaan toiseen jäsenvaltioon, Belgian kuningaskunnan toimivalta verottaa näitä tuloja lakkaa ainakin, jos se on tehnyt sen jäsenvaltion kanssa, johon verovelvollinen muuttaa asumaan, sellaisen sopimuksen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi, jossa määrätään, että eläkkeitä ja muita vastaavia tuloja voidaan verottaa vain niiden saajan asuinvaltiossa (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 72 kohta).

39 Sitä vastoin eläkesäästöistä sopiminen muuhun jäsenvaltioon kuin Belgian kuningaskuntaan sijoittautuneen rahalaitoksen kanssa ei sellaisenaan voi haitata riidanalaisen järjestelmän johdonmukaisuutta. Mikään ei nimittäin estä tätä jäsenvaltiota käyttämästä verotusvaltaansa niihin tuloihin, joita toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut rahalaitos maksaa verovelvolliselle, joka näiden tulojen maksuhetkellä asuu edelleen Belgiassa, vastineena sellaisista maksuista, joita varten on myönnetty verovähennys (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 73 kohta).

40 Näin ollen riidanalaista järjestelmää, jossa jätetään yleisesti myöntämättä verovähennys sellaisten eläkesäästöjen yhteydessä maksetuille maksuille, joita hallinnoi muuhun jäsenvaltioon kuin Belgian kuningaskuntaan sijoittautunut rahalaitos, ei voida oikeuttaa verojärjestelmän johdonmukaisuuden säilyttämisen tarpeella.

41 Toiseksi Belgian kuningaskunta pyrkii perustelemaan kyseessä olevaa järjestelmää viittaamalla tehokkaan verovalvonnan tarpeellisuuteen.

42 Tältä osin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tarpeella taata verovalvonnan tehokkuus voidaan oikeuttaa perusvapauksiin kohdistuva rajoitus (em. asia komissio v. Belgia, tuomio 6.6.2013, 51 kohta).

43 On muistutettava, että jäsenvaltio voi vedota direktiiviin 77/799 saadakseen toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta kaikki tiedot, jotka se tarvitsee voidakseen asianmukaisesti määrätä kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvien verojen määrän (ks. asia C-540/07, komissio v. Italia, tuomio 19.11.2009, Kok., s. I-10983, 60 kohta).

44 Lisäksi mikään ei estä Belgian veroviranomaisia vaatimasta verovelvolliselta sellaista näyttöä, jonka kyseiset viranomaiset katsovat tarpeelliseksi kyseessä olevien verojen asianmukaiseksi määräämiseksi, ja tarvittaessa epäämästä vaadittua verovähennystä, jos tätä näyttöä ei esitetä (ks. vastaavasti asia C-451/05, ELISA, tuomio 11.10.2007, Kok., s. I-8251, 95 kohta ja em. asia komissio v. Belgia, tuomio 6.6.2013, 54 kohta).

45 Näin ollen kyseessä olevaa järjestelmää ei voida oikeuttaa tehokkaalla verovalvonnalla.

46 Belgian kuningaskunta ei myöskään voi pätevästi vedota siihen, että se pyrkii suojaamaan säästäjien intressiä siihen, että heille taataan heille kuuluvan eläkkeen maksaminen, kun on kyse veropetosten torjuntaan eikä verovelvollisen suojaamiseen tähtäävän verovalvonnan tehokkuuden takaamisesta (ks. analogisesti asia C-248/06, komissio v. Espanja, tuomio 13.3.2008, 34 kohta ja asia C-318/10, SIAT, tuomio 5.7.2012, 44 kohta).

47 Siltä osin kuin voidaan katsoa, että tällainen suoja on osa kuluttajansuojaan liittyvää yleistä etua koskevaa pakottavaa syytä, on todettava, ettei Belgian kuningaskunta ole osoittanut, ettei kyseessä olevilla säännöksillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi, johon on vedottu.

48 Tältä osin Belgian kuningaskunta ei osoita vastineessaan, ettei ole olemassa muita keinoja suojata kuluttajia kuin kaikkien muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneille laitoksille tai muissa jäsenvaltioissa hallinnoitaville rahastoille suoritettavien maksujen yleinen sulkeminen pois säästöeläkkeen verovähennyksen piiristä.

49 Näin ollen verovelvollisten suojaa koskevaa perustelua ei voida hyväksyä.

50 Edellä todetusta seuraa, että kyseessä olevasta järjestelmästä palvelujen tarjoamisen vapaudelle aiheutuvaa rajoitusta ei voida oikeuttaa syillä, joihin Belgian kuningaskunta on vedonnut.

SEUT 63 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättäminen

51 Koska palvelujen tarjoamisen vapautta koskevat EUT-sopimuksen määräykset ovat esteenä riidanalaiselle järjestelmälle, ei tätä järjestelmää ole tarpeen tutkia erikseen pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan SEUT 63 artiklan kannalta (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 76 kohta ja em. asia komissio v. Belgia, tuomio 6.6.2013, 74 kohta).

52 Näin ollen on todettava, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut SEUT 56 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se on ottanut käyttöön ja pitänyt voimassa eläkesäästöihin maksettavien maksujen verovähennyksen, siltä osin kuin vähennystä sovelletaan vain Belgiaan sijoittautuneihin laitoksiin ja rahastoihin suoritettaviin maksuihin.

Oikeudenkäyntikulut

53 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Belgian kuningaskunta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut SEUT 56 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se on ottanut käyttöön ja pitänyt voimassa eläkesäästöihin maksettavien maksujen verovähennyksen, siltä osin kuin vähennystä sovelletaan vain Belgiaan sijoittautuneihin laitoksiin ja rahastoihin suoritettaviin maksuihin.

2) Belgian kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset